

Vierde zondag paastijd A

Hand. 2, 14a.36-41

1 Petr. 2, 20b - 25

Joh. 10, 1 - 10

Geroepen om herders te worden die een deur openen op het leven

Schape zien 's avonds reikhalzend uit naar de stal, maar zij trekken 's morgens ijverig op zoek naar groene weiden. Het verlangen enerzijds naar veiligheid en anderzijds naar echt leven, doet ons, gelovigen, hunkeren naar een Kerk die ons van de ene kant innerlijke structuur en leiding geeft, maar langs de andere kant een grote openheid op alles wat onze huidige, wijde wereld aan echt leven kan bieden. Elk tijdperk in de geschiedenis zal wel meer het accent leggen op het ene aspect, zonder het andere te willen verwaarlozen. Ik heb de indruk dat wij in onze tijd minder nood hebben aan herders die ons naar de stal willen terugbrengen, maar meer aan herders die ons naar nieuwe weiden kunnen voeren.

Het evangelie van vandaag legt er echter vooral de nadruk op dat beide alleen maar mogelijk zijn door een persoonlijke, hechte en levendige verbondenheid met Jezus, de ware herder van alle schape en alle echte herders. Dat Jezus, onze ware Herder, is, betekent in ieder geval dat Hij geen heerser is met macht, maar een belangeloze Leider, een Dienaar die Zijn leven geeft. Het is aan die geest van dienstbaarheid dat de echte herders zich toevertrouwen. En gelukkig zijn er vele mensen in ons leven die reeds voor ons "herder" zijn geweest, - anders zouden wij hier niet zitten - : moeder thuis, een onderwijzer op de lagere school, een verpleegster toen wij ziek waren, een echte vriend of vriendin. Wij blijven de herders en de herderinnen van ons leven diep dankbaar.

Wij, gelovigen, worden dus geroepen om geen schaap te blijven, maar om op onze beurt zelf 'herder' te worden om anderen te dienen, de stal in en uit te gaan en aan diegenen voor wie wij te zorgen hebben, zowel veiligheid te bieden als openheid op het leven. Daarvoor is onontbeerlijk onze zeer hechte, persoonlijke verbondenheid met de dienstbaarheid van Jézus de Herder. Maar "herder zijn" is eigenlijk een gevaarlijke stiel, niet alleen omwille van uiterlijke dreigingen, onweer of roofdieren, maar veeleer wegens de innerlijke bekoring tot machtsdrang. Want "macht" is de dagelijkse verlokking voor elke herder, voor al wie verantwoordelijkheid draagt over anderen: ouders, opvoeders, dokters, diensthoofden, bureauchefs, priesters, pastores, sociale helpers. Zij krijgen namelijk regelmatig de neiging - uit goedbedoeld plichtsbewustzijn nog wel - om toch de voorrechten van hun functie op te eisen, om te vragen dat het organisatieschema goed wordt gevolgd, om allereerst de reglementen van de dienst te verdedigen, om te zorgen dat de wetten en de papieren in orde zijn, om macht uit te oefenen over mensen. En uiteindelijk zien zij dan niet meer op de eerste plaats naar de mensen die voor hen staan en die hun hulp nodig hebben. Meer dan bij anderen, dreigt bij al wie verantwoordelijkheid draagt steeds opnieuw de bekoring om eerst ruimte te veroveren voor de idealen en de principes van de zaak, in feite voor de zelf gevormde inzichten erover, dus eigenlijk om meer ruimte en macht te veroveren voor zichzelf. Deels onbewust, maar ook deels gewild, komen zij ertoe om de mensen met hun eigenlijke noden voor wie zij verantwoordelijk zijn, wat weg te duwen, niet meer te laten meetellen, in het ergste geval zelfs, af te schrijven of dood te verklaren.

De opdracht voor alle herders: ouders, opvoeders, priesters, diensthoofden luidt steeds opnieuw: die sluimerende behoefte aan macht uit te zuiveren door dagelijks opnieuw echt te dienen, zijn eigen inzichten op te offeren, zijn eigen leven te geven, zoals Jezus, onze ware Herder. En dit is nu de kern van elke geestelijke roeping. Geestelijk of religieus geroepen doen meer dan een functie uitoefenen als sociale helper of groepsanimator, als leraar, ontwikkelingshulp of arts zonder grenzen. Dat zouden ze

allemaal wel kunnen. Maar “herder zijn” is geen supplementaire functie uitoefenen naast de andere. Het is binnen elke functie, binnen welk engagement ook de innerlijke houding beleven van “totale gegevenheid”. “Herders” zijn, binnen al de taken die zij hebben, vooral specialisten van mensenzorg met een hart dat mensen liefheeft zonder onderscheid te maken, dat dus de macht wil afleggen en dat wil dienen en zijn leven wil geven.

Echt herderswerk zal dan ook vooral betekenen: genezen, wassen, verzorgen, troosten, verbinden, zoeken, luisteren, thuisbrengen, verlossen van vervreemding, van eenzaamheid, van benauwdheid, van manipulatie, van uitbuiting, van onrecht. En dat voor allen, zonder exclusiviteit, zonder uitsluiting. Dus zullen de zwakkeren daar zeker ook bij zijn. Herder zijn betekent: getuigen, niet met leer of redenering, maar met voorbeeld, met heel het eigen leven.

In het evangelie zegt Jezus er vandaag nog bij dat Hij de enige betrouwbare deur is om de stal te verlaten. Om toegang te krijgen naar de Vader, naar het leven, om mensen in onze wereld echt mens te laten worden, kunnen wij alleen door die ene betrouwbare weg: de dienstbaarheid en zelfgave, waar de Heer Jezus ons voorgaat. De Farizeeërs van Jezus' generatie zowel als van onze tijd zijn zij die de levensmogelijkheden eerder afsluiten. Goede herders en herderinnen worden een poort op het leven en openen perspectieven. Herder zijn op die manier daarvoor kies je niet alleen, daarvoor word je ook gekozen, geroepen. Wie wil in onze tijd tot zulk herderschap worden gekozen? Zij zijn er, die goede herders en herderinnen, ook in onze geloofsgemeenschap van vandaag. Het godsvolk moet ze wel durven herkennen en op tijd aanwijzen

Pater Frans s.j.